

Python Programlama Dili

DOCTOR FUN

6 Apr 2000

Copyright © 2000 David Farley, d-farley@metalab.unc.edu
<http://metalab.unc.edu/Dave/drfun.html>

This cartoon is made available on the Internet for personal viewing only. Opinions expressed herein are solely those of the author.

R. Emre Başar

emrebasar@member.fsf.org

5 Ocak 2005

Tarihçe

- Guido Van Rossum, 1991
- 1991 – 1995 SMC, Amsterdam
- 1995 – 2001 CNRI
- 2001 – 2005 PSF

Yılan?

Monty Python, BBC

*Programlamaya bakışınızı değiştirmeyen
bir programlama dili, öğrenmeye değer.*

Anonim (?)

Python'un Kökenleri

→ ~~C/C++~~

→ ABC

→ SmallTalk

→ LISP

→ OOP

→ Fonksiyonel

→ Prosedürel

Python Felsefesi

- Tao Of Python
- Herşey bir nesnedir
- Herşey taklit edilebilir
- Okunabilirlik önemlidir
- Piller Dahildir

Yazım Tarzı

```
if blablalba:  
    sunu_yap()  
    bunu_yap(boyle_yap)  
elif hede:  
    hodo()  
else:  
    hicbiri_tutmazsa_bunu_yap(valla)  
  
for foo in bar:  
    print foo
```

IDE'ler

- **emacs** <http://www.gnu.org/software/emacs/>
- **Boa Constructor** <http://boa-constructor.sf.net/>
- **DrPython** <http://drpython.sf.net/>
- **IDLE** <http://www.python.org/>
- **vim** <http://www.vim.org>

Emacs

```
File Edit Options Buffers Tools IM-Python Python Help

[Icons: File, Folder, Close, Save, Print, Undo, Cut, Copy, Paste, Find, Run, Help]

"""
libGoogle: A simple wrapper around the Goggle SOAP API to make things simpler.
"""

import SOAPpy, re, exceptions

class google:
    ie = u"utf-8"
    oe = u"utf-8"
    def __init__(self,
                 key,
                 q=None,
                 removeFormatting=0):

        self.Key = key
        self.Query = q

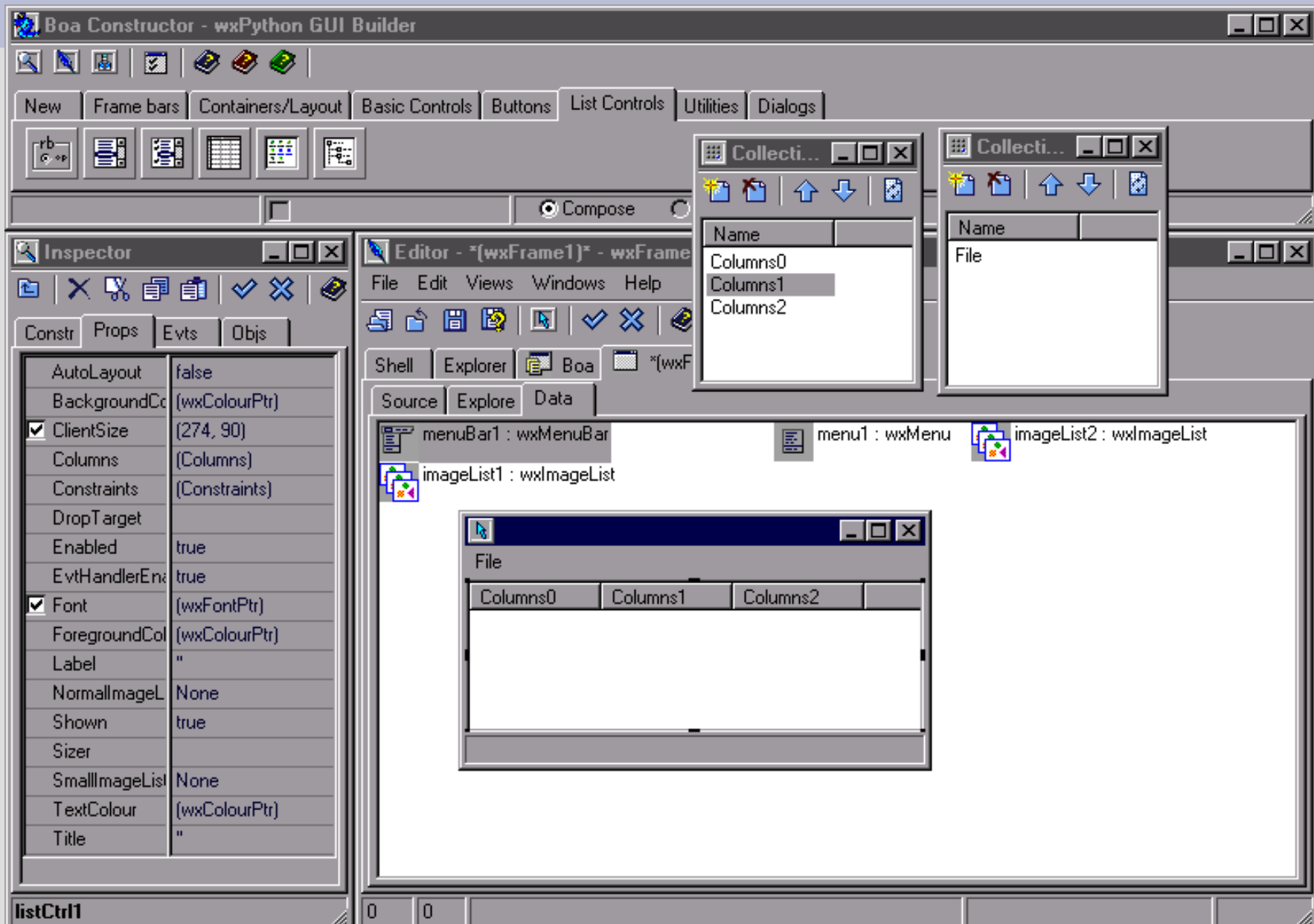
--:-- libgoogle.py (Python)--L9--Top-----
Python 2.3.4 (#2, Sep 24 2004, 08:39:09)
[GCC 3.3.4 (Debian 1:3.3.4-12)] on linux2
Type "help", "copyright", "credits" or "license" for more information.
>>> import libgoogle
>>> print libgoogle.searchResponse.__doc__

Class for sanitizing the Google search results and adding some bells and whistles

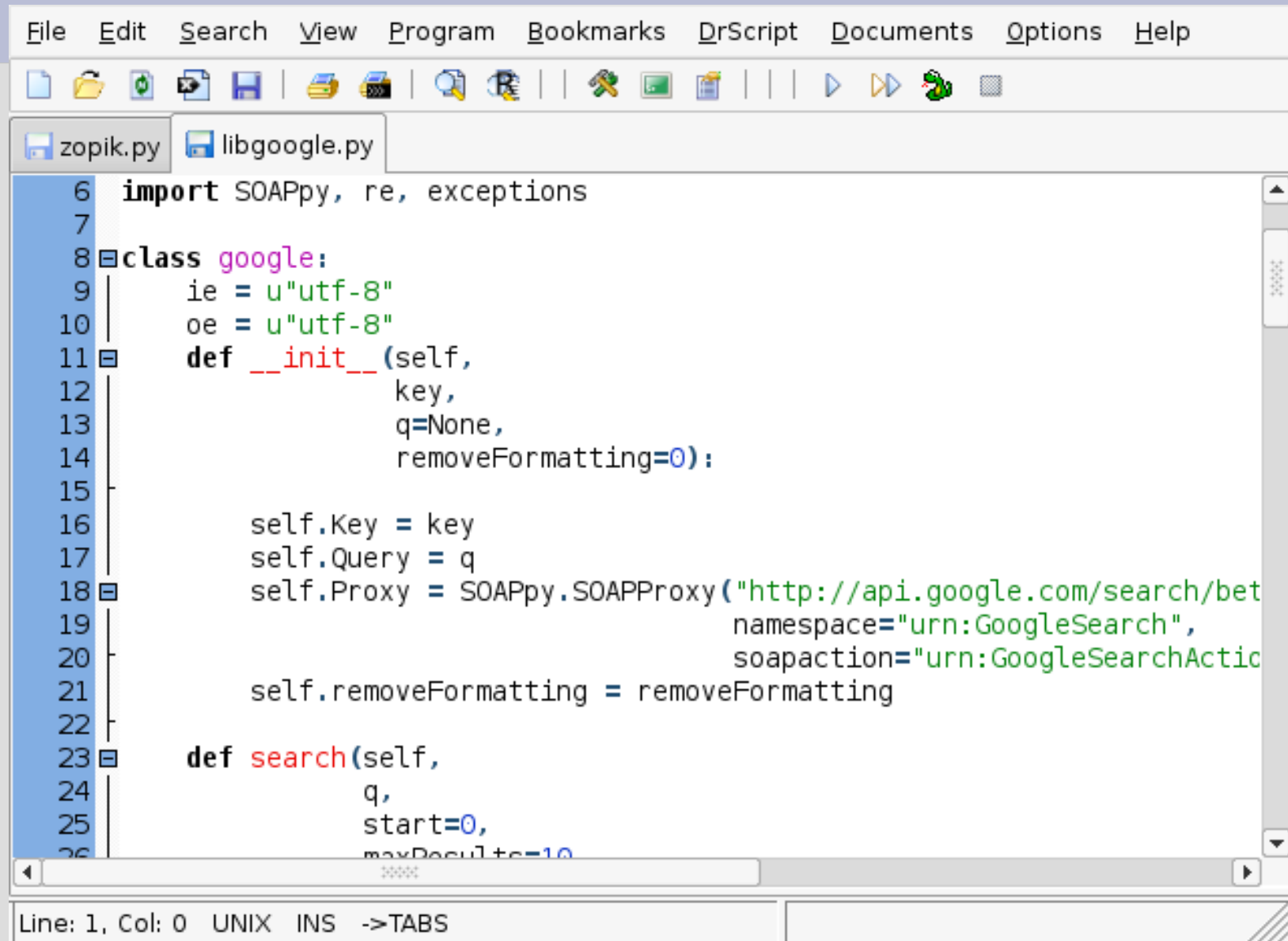
>>> []

-9:** *Python* (Comint;run)--L10--All-----
```

Boa Constructor

DrPython


```
File Edit Search View Program Bookmarks DrScript Documents Options Help
zopik.py libgoogle.py
6 import SOAPpy, re, exceptions
7
8 class google:
9     ie = u"utf-8"
10    oe = u"utf-8"
11    def __init__(self,
12                key,
13                q=None,
14                removeFormatting=0):
15
16        self.Key = key
17        self.Query = q
18        self.Proxy = SOAPpy.SOAPProxy("http://api.google.com/search/bet
19                                     namespace="urn:GoogleSearch",
20                                     soapaction="urn:GoogleSearchActio
21
22        self.removeFormatting = removeFormatting
23
24    def search(self,
25              q,
26              start=0,
27              maxResults=10
```

Line: 1, Col: 0 UNIX INS ->TABS

Python'un Güzellikleri

- Lambda formları
- map(), filter(), reduce()
- List Comprehensions
- Üreteçler (Generators)
- Yerel Fonksiyonlar
- İç bakış (Introspection)

lambda (λ)

- İsimsiz fonksiyonlar
- Kısa, LISP ile karşılaştırıldığında güçsüz.
- Fonksiyonel programlama'nın izi

```
lambda x: x*x
```

```
>>> def artirici_uret(kaclik):  
...     return lambda x: x + kaclik  
>>> beser_beser_artir = artirici_uret(5)  
>>> beser_beser_artir(10)  
15
```

map(), filter() ve reduce()

`map()` : Bir fonksiyonu listenin tüm elemanlarına uygular

```
map(lambda x: x*x, range(10))  
[0, 1, 4, 9, 16, 25, 36, 49, 64, 81]
```

`filter()` : Bir listenin elemanlarını belirtilen kurala göre eler

```
filter(lambda x: x%2, range(10))  
[1, 3, 5, 7, 9]
```

`reduce()` : listenin elemanları üzerinde her elemanı bir önceki işlemin sonucuyla birlikte bir fonksiyona parametre şeklinde geçirerek dolaşır

```
reduce(lambda x,y: x+y, range(10), 0)  
45
```

List Comprehensions

- map() ve filter()'ın yerine geçer
- Kendine özgü yazım tarzı
- Okunabilirliği artırır

```
[x*x for x in range(10) if x%2]
[1, 9, 25, 49, 81]
```

List Comprehensions Olmasaydı?

```
def tek_sayıların_kare_listesi():
    kare_listesi = []
    for x in range(10):
        if x%2:
            kare_listesi.append(x*x)
    return kare_listesi
```

Üreteçler (Generators)

- Durumunu koruyan fonksiyonlar
- `return` yerine `yield`
- Bellek tasarrufu
- Verinin tek yönlü işlenmesine uygun
- Öncelikli hedef web uygulamaları

```
def jenerator():  
    yield 1  
    yield 2  
j = jenerator()  
j.next()  
1  
j.next()  
2  
j.next() --> StopIteration
```

Yerel Fonksiyonlar

- Lambda'nın adsız olmayanı
- İstenildiği kadar karmaşık olabilir
- Sadece ait olduğu fonksiyona görünür
- Fonksiyon kirliliğini önler

```
def esas_fonksiyon(x):  
    def alt_fonksiyon(n):  
        """Bir fonksiyon"""  
        return x * n  
    def docstring_yazdir(f):  
        return f.__doc__  
    print docstring_yazdir(alt_fonksiyon)  
    return alt_fonksiyon
```

İç Bakış (Introspection)

- `dir()`
- `globals()`, `locals()`
- `hasattr()`, `getattr()`, `setattr()`
- Çalışma anında kodun durumunu inceleyebilmeyi sağlar
- Kod kendini o an içerisinde bulunduğu duruma göre biçimlendirebilir
- `import` vb... modüllerin yardımıyla sınırsız esneklik

```
print '\n---\n'.join([getattr(sys, f).__doc__  
                      for f in dir(sys)  
                      if hasattr(getattr(sys, f),  
                                  '__call__')])
```

Özel Adlar

- Veri tiplerinin taklidini sağlayan özel fonksiyonlar
- Nesnelere hakkında bilgi sağlayan özel değişkenler
- '_' ile başlar '_' ile biterler
- `__add__`, `__mul__`, `__div__`
- `__cmp__`, `__call__`
- `__getattr__`, `__hasattr__`
- `__getitem__`, `__setitem__`
- `__doc__`, `__name__`, `__file__`, `__module__`
- Tam liste: <http://docs.python.org/ref/specialnames.html>

Python ile geliştirilmiş uygulamalar

- Zope
- BitTorrent
- Portege
- pyblosxom

Web Uygulamalarında Python

- Zope
- Twisted
- mod_python
- cherrypy

Diğer Python İmplementasyonları

→CPython

- C ile geliştirilmiş
- Orjinal Python

→JPython

- Java ile geliştiriliyor
- Java ile Python entegrasyonu
- Çift taraflı

→IronPython

- .Net ile entegre python yorumlayıcısı
- C# ile geliştiriliyor
- .Net kütüphanesine erişebiliyor
- Microsoft.Net ve Mono altında çalışıyor
- Henüz yeni olmasına rağmen hızlı

Kaynaklar

Python Dökümantasyonu

<http://www.python.org/doc/>

Dive Into Python

<http://www.diveintopython.org/>

Mustafa Başer, Python

Pusula Yayınları, 2002

Dinçer Aydın, Python Kılavuzu

<http://www.belgeler.org/uygulamalar/python-tutorial.html>

Sorular?

Teşekkürler